

Súd: Okresný súd Pezinok
Spisová značka: 43Csp/81/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1717207961
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 06. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Pavol Uhrík
ECLI: ECLI:SK:OSPK:2018:1717207961.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Pezinok sudcom JUDr. Pavlom Uhríkom v právnej veci žalobcu: BENCONT COLLECTION, a. s., so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO: 47 967 692, zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Veronika Kubriková, PhD., s.r.o., so sídlom: Martinčekova 13, Bratislava - mestská časť Ružinov 821 01, IČO: 50 361 368, proti žalovanému: X. O., O.. XX.XX.XXXX V., P. Š. XX, XXX XX F. L., štátny občan SR, o zaplatenie 2.537,42 € s príslušenstvom, takto

rozhodol:

- I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 2.537,42 € spolu s úrokom do 29.12.2014 v sume 349,44 €, poistným v sume 18,81 € a poplatkami v sume 39,28 €, úrok z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo sumy 2.537,42 € od 08.06.2017 do zaplatenia, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku.
- II. Súd žalobu vo zvyšku zamietla.
- III. Súd priznáva žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 13,22 %.

odôvodnenie:

1.Právny predchodca žalobcu (ďalej len „žalobca“) sa žalobou podanou dňa 04.12.2017 domáhal proti žalovanému zaplatenia istiny 2.537,42 € s úrokom vo výške 349,44 €, úrokom vo výške 1.520,89 €, úrokom zo zostatku nezaplatennej istiny zo sumy 2.537,42 € vo výške 19,50 % ročne, zo sumy 2.537,42 € od 08.06.2017 do zaplatenia, úrokom z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo sumy 2.537,42 € od 08.06.2017 do zaplatenia, poplatky vo výške 58,09 €. V dôsledku omeškania žalovaného žalobca dňa 29.12.2014 vyhlásil úver za predčasne splatný.

2.Žalovaný sa k žalobe žalobcu písomne nevyjadril, vo veci zostal nečinný.

3.Súd vo veci vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi: zmluvou o úvere zo dňa 14.12.2011, všeobecné obchodné podmienky, obchodné podmienky pre úver dostupná pôžička, výzva na úhradu dlžnej sumy, upozornenie - výzva na splatenie dlžnej časti úveru aktuálnym stavom úveru ku dňu 29.12.2014, na základe ktorých súd zistil nasledovný skutkový stav:

4.Žalobca ako veriteľ a žalovaný ako dlžník uzatvorili dňa 14.12.2011 zmluvu o úvere, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru žalovanému vo výške 3.500,- € s úrokom 19,50 %. Poskytnutý úver mal žalovaný splatiť v 70 mesačných splátkach po 91,27 € mesačne so základným súborom poistenia, so splatnosťou k 14. dňu v mesiaci od 14.01.2012 do 14.10.2017. V zmluve je uvedené, že žalovaný by mal zaplatiť celkovú výšku nákladov 2.337,30 € s RPMN 21,34 % pri priemernej RPMN 18,29 %. Súčet všetkých 70 splátok po 91,27 € predstavuje celkovú výšku nákladov 2.888,90 €, teda viac ako je uvedené v zmluve.

5.Žalovaný sa dostal do omeškania, preto žalobca výzvou zo dňa 29.12.2014 oznámil žalovanému, že pohľadávka sa stala predčasne splatnou dňa 29.12.2014 a vyzval ho na splatenie celej dlžnej sumy pozostávajúcej z dlžnej istiny v sume 2.537,42 €, úroku v sume 349,44 €, poplatkov za upomienky v sume 39,28 €, poistné v sume 18,81 € celkom spolu v sume 2.944,95 €.

6.Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

7. Podľa § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka, od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

8. Podľa § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka, príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením.

9. Podľa § 369 ods. 1 Ak je dlžník v omeškaní so splnením peňažného záväzku alebo jeho časti, je povinný platiť z nezaplatených úroky z omeškania dohodnuté v zmluve. Ak úroky z omeškania neboli dohodnuté, dlžník je povinný platiť úroky z omeškania podľa predpisov občianskeho práva. Ak záväzok vznikol zo spotrebiteľskej zmluvy a dlžníkom je spotrebiteľ, možno dohodnúť úroky z omeškania najviac do výšky ustanovenej podľa predpisov občianskeho práva.

10. Podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dluhu.

11. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázať, že medzi žalobcom a právnym predchodcom žalovaného bola uzatvorená zmluva, ktorú možno právne kvalifikovať ako zmluvu o úvere podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, ktorá sa ako spotrebiteľský právny vzťah spravuje aj ustanoveniami § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských právnych vzťahoch, pričom zmluva bola uzatvorená v súlade s dotknutými ustanoveniami príslušných právnych predpisov.

12. Na základe uzatvorenej zmluvy žalobca poskytol žalovanému úver vo výške 3.500,- €, ktorý mal žalovaný zaplatiť v 70 splátkach vo výške 91,27 € splatných od 14.01.2012 do 14.10.2017. Žalovaný úver riadne nesplácal, dostal sa do omeškania, čím porušil zmluvné povinnosti, a preto žalobca ku dňu 29.12.2014 v súlade so zmluvou vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru. Nezaplatená istina úveru predstavuje sumu 2.537,42 €.

14. Podľa § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka, od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške. Toto dispozitívne (§ 263 ods. 1 Obchodného zákonníka) ustanovenie však neupravuje dokedy je dlžník povinný úroky platiť, najmä či len do predčasného zosplatenia úveru, alebo do pôvodne dohodnutej doby splatnosti úveru, prípadne až do doby skutočného (často neskoršieho) vyplatenia úveru veriteľovi.

15. Súd sa pri rozhodovaní o časti úrokov dohodnutých v úverovej zmluve po splatnosti úveru plne stotožňuje s argumentáciou uvedenou napr. v rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 6Co/190/2014, podľa ktorého veriteľ má nárok na zaplatenie úrokov z úveru iba do doby predčasného zosplatenia úveru, pretože so stratou výhody splátok úveru pre dlžníka je spojená aj strata nároku veriteľa na úroky po dobe predčasného zosplatenia úveru, jednorazovým zosplatením dlžník stráca oprávnenie užívať prostriedky z úveru, dlžníkovi vzniká povinnosť jednorazovo vrátiť sumu úveru navyšenú o kapitalizované úroky do zosplatenia a po zosplatení je dlžník povinný zaplatiť už len sankcie spojené s omeškaním.

16. Vzhľadom na vyššie uvedené s odvolaním sa na rozhodnutie Krajského súdu Prešov 6Co/190/2014 má žalobca nárok na zaplatenie tkz. riadneho úroku len do predčasného zosplatenia úveru teda len za dobu do 29.12.2014. Preto súd zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi zmluvný úrok z omeškaných splátok úveru vo výške 349,44 € a v sume 1.520,89 € a vo výške 19,50 % ročne zo sumy 2.537,42 € od 08.06.2017 do zaplatenia súd žalobu ako nedôvodnú zamietol.

17. Predčasné zosplatenie úveru predstavuje vo svojej povahe jednostranný sankčný právny inštitút, ktorý umožňuje veriteľovi zmenou záväzku požadovať jednorazové, okamžité vrátenie celej požičanej istiny. Teda podstatný rozdiel stavu výhody splátok a stavu jednorazového zosplatenia úveru spočíva v tom, že veriteľ nemá nárok a spotrebiteľ nemá povinnosť vrátiť celú požičanú sumu naraz. Splácanie úveru v splátkach teda na strane veriteľa vyvoláva stav absencie požičanej sumy istiny, ktorá sa iba postupne (v splátkach) vracia a spláca a za tento stav nedostatku a úverovania patrí veriteľovi úrok. Úrok preto predstavuje jednoducho povedané cenu peňazí v zmysle ceny obetovanej príležitosti veriteľa, ktorý tým, že nemá istinu úveru k dispozícii, nemôže s touto nakladať a produkovať zisk. Absentujúci zisk pokrýva veriteľovi práve úrok splácaný spolu v rámci splátky úveru v režime dojednaného záväzku. Tento stav tzv. výhody splátok je obvyklý a odnepamäti justifikuje nárok dodávateľa na úroky ako cenu dočasne obetovaných peňazí, ktorých dispozície sa veriteľ zbavuje v záujme získania budúcich úžitkov v podobe kapitalizovanej odplaty získanej za celé obdobie postupného splácania úveru, a teda výhody splátok. Iný stav je však príznačný pre predčasné a mimoriadne zosplatenie úveru, kde veriteľovi vzniká nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatenia úveru. V tomto prípade svojím právnym úkonom veriteľ navodzuje stav, v ktorom má právo získať okamžité späť

celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru, a tým obmedzenie obchodovania s peniazmi, ktoré už dlžník nemá právo vrátiť v režime výhody splátok. Práve v tomto kruciálnom rozdieli spočíva ekonomická podstata straty nároku veriteľa na úroky za požičanie peňažných prostriedkov spotrebiteľa. Logicky tak nastupuje stav, v ktorom by mal mať veriteľ záujem a vyvinúť úsilie smerujúce k skorému vráteniu peňažných prostriedkov a právny poriadok mu po mimoriadnom zosplatnení úveru poskytuje viaceré právne prostriedky vymožená jednorazovo zosplatnenej pohľadávky (úveru). Ak teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol založený krajne nespravodlivý a ústavne nekomformný stav, kde spotrebiteľ by bol vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľ by naďalej pohodlne inkasoval úroky zo sumy, ktorú by mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil. Defacto by išlo o právny stav, podľa ktorého by sa popreli účinky veriteľom vyvolanej zmeny obsahu záväzku a veriteľ by úroky inkasoval ako keby k zmene záväzku nedošlo, zatiaľ čo však spotrebiteľovi by neboli garantované nijaké práva, ktoré mu plynuli zo zmluvy pred veriteľom vyvolanou zmenou záväzku. Súd takýto stav v žiadnom prípade nemôže pripustiť, lebo by toleroval založenie hrubej nadvlády dodávateľa voči spotrebiteľovi, a to navyše za stavu, že veriteľ si môže nárokovať a môže sa domôcť jednorazového vrátenia peňažných prostriedkov z majetku spotrebiteľa a nemusí trpieť nijaké obmedzenia užívania svojho majetku podľa uzavretej zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Ak by navyše súd takúto zmenu justifikoval, podporil by nielen hrubú nadvládu veriteľa, ale zároveň by podporoval aj stav v ktorom veriteľ nie je nútený vymáhať svoju pohľadávku a odplatné úroky mu majú nahradiť stav jeho potenciálnej nečinnosti, resp. stav nespôsobilosti spotrebiteľa vrátiť požičanú istinu jednorazovo. Takéto konanie veriteľa však neponíma v slovenskom právnom poriadku nijakú právnu ochranu a ani preto niet titulu na inkasovanie odplatných úrokov.

18. Žalovaný sa dostal s plnením záväzku do omeškania, preto súd žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania v zákonom stanovenej výške 5,25 % ročne zo sumy 2.537,42 € od 08.06.2017 do zaplataenia. Žalobcovi patrí úrok z omeškania od omeškania žalovaného teda od 29.12.2014 zo zaplataenia. Žalobca vo svojom žalobnom návrhu žiadal úrok z omeškania vo výške 5,25 % ročne od 08.06.2017, ktorý mu súd v zmysle žalobného petitu priznal v zákonom stanovenej časti. Výšku úroku z omeškania súd určil podľa predpisov občianskeho práva a to cit. nariadenia vlády, kedy k stanovenej výške základnej úrokovej sadzby ECB pre deň 10.05.2014 - 0,25 % pripočítal 5 percentuálnych bodov.

19. Súd žalobcovi priznal aj poplatok v sume 58,09 €, ktorý v zmysle § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka predstavuje náklady spojené s uplatnením pohľadávky a to poplatok za doručenie upovedomenia o predčasnej splatnosti úveru 39,28 € a poistné v sume 18,81 €.

20. Predmetom konania na základe žaloby žalobcu bolo zaplataenie istiny 2.537,42 €, s úrokom 19,50 % ročne do 04.12.2017 v kapitalizovanej výške 349,44 € do zosplataenia úveru, vo výške 19,50 % ročne zo sumy 2.537,42 € do v žalobe presne neuvedené v kapitalizovanej výške 1.520,89 € a s úrokom 19,50 % ročne z istiny 2.537,42 € od 08.06.2017 do zaplataenia, čo ku dňu rozhodnutia súdu vo veci predstavuje spolu 5.145,20 € (2.537,42 € + 349,44 € + 1.520,89 € úrok + úrok 19,00 % zo sumy 2.537,42 € od 08.06.2017 do 04.12.2017 (podanie žaloby) čo je 737,45 €. Žalobca bol v konaní úspešný v časti o zaplataenie istiny 2.537,42 € a kapitalizovaného úroku spolu s poistením a poplatku za upomienku vo výške 407,53 € teda 57,11 % vo vzťahu k celkovej žalovanej sume a žalovaný bol úspešný v kapitalizovanej výške zmluvných úrokov v sume 1.520,89 € a zmluvných úrokov zo sumy 2.537,42 € od 08.06.2017 do 04.12.2017 vo výške 737,45 € a teda jeho úspech predstavuje vo vzťahu k žalovanej sume 43,89 %.

21. Žalobca bol teda v konaní úspešný v rozsahu 57,11 %, žalovaný bol v konaní úspešný v rozsahu 43,89 % čo predstavuje čistý procesný úspech žalobcu 13,22 %. O nároku žalovaného na náhradu trov konania teda súd rozhodol podľa § 255 ods. 2 CSP, podľa ktorého ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Pezinok.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.